

Uchwała Nr 5/2007
Komisji Nadzoru Bankowego
z dnia 13 marca 2007r.
w sprawie
wymagań dotyczących identyfikacji, monitorowania i kontroli
koncentracji zaangażowań, w tym dużych zaangażowań

Na podstawie art. 71 ust. 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.¹), uchwała się co następuje:

§ 1. Użyte w niniejszej uchwale określenia oznaczają:

- 1) ryzyko koncentracji – mogące istotnie wpłynąć na stabilność i bezpieczeństwo działania banku ryzyko niewykonania zobowiązania przez pojedynczy podmiot, podmioty powiązane kapitałowo lub organizacyjnie oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników;
- 2) zaangażowanie – wierzytelności banku, udzielone przez bank zobowiązania pozabilansowe, posiadane przez bank bezpośrednio lub pośrednio akcje lub udziały w innym podmiocie, wniesione dopłaty w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, wkłady albo sumy komandytowe (w zależności od tego która z tych kwot jest większa) w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej;
- 3) duże zaangażowanie – zaangażowanie w rozumieniu art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.¹) zwanej dalej „ustawą – Prawo bankowe”;
- 4) kapitał wewnętrzny – kapitał w rozumieniu art. 128 ust. 1 pkt 2b ustawy – Prawo bankowe;
- 5) uchwała w sprawie adekwatności kapitałowej - uchwała nr 1 /2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym zakresu i warunków

---

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w (Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398 i Nr 183, poz.1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz.1119, Nr 190, poz. 1401 i Nr 245 poz.1775 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 272).

stosowania metod statystycznych oraz zakresu informacji załączanych do wniosków o wydanie zgody na ich stosowanie, zasad i warunków uwzględniania umów przelewu wierzytelności, umów o subpartycypację, umów o kredytowy instrument pochodny oraz innych umów niż umowy przelewu wierzytelności i umowy o subpartycypację, na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych, warunków, zakresu i sposobu korzystania z ocen, nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej oraz agencje kredytów eksportowych, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu, sposobu i warunków ich wyznaczania (Dz. Urz. NBP Nr ....., poz. ....).

§ 2. Bank jest zobowiązany do zarządzania ryzykiem koncentracji zarówno na poziomie jednostkowym jak i skonsolidowanym, z uwzględnieniem dużych zaangażowań. Zarządzanie ryzykiem koncentracji dotyczy w szczególności:

- 1) ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec pojedynczych podmiotów lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie;
- 2) ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów z tej samej branży, sektora gospodarczego, prowadzących tą samą działalność lub prowadzących obrót podobnymi towarami;
- 3) ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów z tego samego regionu geograficznego, jak również poszczególnych krajów;
- 4) ryzyka wynikającego z zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia lub zabezpieczonych przez tego samego dostawcę zabezpieczenia;
- 5) ryzyka wynikającego z zaangażowań w tej samej walucie lub indeksowanych do tej samej waluty;
- 6) ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe.

§ 3.1. Bank jest zobowiązany do spełnienia określonych w załączniku do uchwały minimalnych wymogów jakościowych dotyczących identyfikacji, pomiaru, monitorowania i posiadania odpowiednich mechanizmów kontrolnych dotyczących rodzajów ryzyka koncentracji, o których mowa w § 2 niniejszej uchwały.

2. Bank powinien spełniać wymogi, o których mowa w ust.1 w odniesieniu do polityki

kredytowej, polityki w zakresie inwestycji kapitałowych oraz polityki w zakresie transakcji pozabilansowych.

§ 4. W przypadku banku, który stosuje podejście, o którym mowa w § 14 ust. 1 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej nie ma zastosowania § 10 załącznika do niniejszej uchwały.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2007r.

Przewodniczący
Komisji Nadzoru Bankowego

Załącznik

**do uchwały Nr 5/2007 Komisji Nadzoru
Bankowego z dnia 13 marca 2007 roku**

Minimalne wymagania jakościowe dotyczące identyfikacji, pomiaru, monitorowania i mechanizmów kontrolnych dotyczących ryzyka koncentracji, z uwzględnieniem dużych zaangażowań

§ 1. Ryzyko koncentracji występujące w banku powinno być przedmiotem nadzoru ze strony zarządu banku. Zarząd banku odpowiada za zorganizowanie procesu zarządzania ryzykiem koncentracji, w tym podział obowiązków dotyczących zarządzania tym ryzykiem oraz nadzór nad efektywnością tego procesu.

§ 2.1. W banku powinien zostać wdrożony proces zarządzania ryzykiem koncentracji w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone, przez zarząd lub odpowiednie komitety powołane przez zarząd banku, wewnętrzne procedury, które odnoszą się do identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli koncentracji.

2. Procedury zarządzania ryzykiem koncentracji powinny stanowić część procedur dotyczących zarządzania ryzykiem kredytowym.

3. Procedury wewnętrzne powinny być znane pracownikom banku uczestniczącym w procesie zarządzania ryzykiem koncentracji.

4. Procedury powinny podlegać regularnej weryfikacji w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka banku. Zmiany procedur wewnętrznych wymagają akceptacji zarządu banku lub odpowiednich komitetów powołanych przez zarząd banku.

§ 3.1. Bank powinien posiadać metody identyfikowania i pomiaru ryzyka koncentracji dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka związanego z jego działalnością.

2. W ramach pomiaru ryzyka powinny być przeprowadzane testy warunków skrajnych dotyczące ryzyka koncentracji. Testy powinny uwzględniać m.in. scenariusze istotnego pogorszenia się sytuacji finansowej podmiotów, wobec których bank posiada zaangażowania powodujące ryzyko koncentracji, jak również możliwą do zrealizowania wartość przyjętych zabezpieczeń.

3. Bank jest zobowiązany do wykazania na żądanie Komisji Nadzoru Bankowego, że założenia przyjmowane w przeprowadzanych testach warunków skrajnych są adekwatne do oceny ryzyka koncentracji.

§ 4.1. Bank powinien wprowadzić odpowiednią do skali i złożoności działalności strukturę limitów wewnętrznych ograniczających ryzyko koncentracji.

2. Bank jest zobowiązany do określenia w procedurach wewnętrznych zasad ustalania i aktualizowania wysokości limitów, jak również częstotliwości monitorowania ich przestrzegania i raportowania.

3. Przyjęte rodzaje limitów jak również ich wysokość powinny być zatwierdzone przez zarząd banku lub odpowiednie komitety powołane przez zarząd banku.

4. Bank powinien określić sytuacje, w których dopuszczalne jest przekroczenie wewnętrznych limitów koncentracji, jak również sposób postępowania w przypadku wystąpienia takich przekroczeń.

5. Bank określa sposób postępowania w przypadku przekroczenia innego niż to, o którym mowa w ust. 4, w tym działania mające na celu wyjaśnienie przyczyn przekroczenia, doprowadzenie do sytuacji przestrzegania limitów oraz środki mające na celu zapobieżenie takim sytuacjom w przyszłości.

§ 5. W celu ustalenia poziomu limitów wewnętrznych bank powinien:

1) wykorzystywać odpowiednie, wiarygodne informacje nt. sytuacji ekonomicznej podmiotów, branż, gałęzi, sektorów gospodarki, informacje ogólnogospodarcze, nt. sytuacji gospodarczej i politycznej krajów oraz inne informacje potrzebne do oceny występującego w banku ryzyka koncentracji;

2) brać pod uwagę informacje ekonomiczne jak i jakościowe dotyczące procesu zarządzania w podmiotach, wobec których posiada zaangażowania powodujące ryzyko koncentracji;

3) uwzględniać również inne rodzaje ryzyka związane ze zidentyfikowanymi zaangażowaniami, z których wynika ryzyko koncentracji (m.in. stopy procentowej, płynności, operacyjne, polityczne), mogące negatywnie wpłynąć na podwyższenie ryzyka koncentracji.

§ 6. Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów powinny być dokumentowane.

§ 7.1. Bank powinien zarządzać ryzykiem koncentracji w sposób umożliwiający bieżące monitorowanie poziomu ryzyka w celu przestrzegania ustanowionych limitów wewnętrznych. Monitorowanie ryzyka koncentracji powinno stanowić część bieżącego procesu zarządzania i

wewnętrznego sprawozdawania ryzyka.

2. Zakres, rzetelność oraz aktualność informacji zawartych w sprawozdaniach wewnętrznych powinny być wystarczające do tego, aby sprawozdawczość zarządcza była podstawą do podejmowania decyzji w ramach zarządzania ryzykiem koncentracji.

3. Monitorowanie ryzyka powinno odbywać się z częstotliwością umożliwiającą niezwłoczne dostarczenie informacji wewnętrznej o zmianach profilu działalności banku.

§ 8.1. W banku powinny być przeprowadzane okresowe przeglądy wszystkich zaangażowań powodujących ryzyko koncentracji w celu oceny towarzyszącego im ryzyka oraz umożliwienia podejmowania właściwych decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem koncentracji.

2. Przeglądowi powinny podlegać również stosowane przez bank techniki redukcji ryzyka.

§ 9. Środki podejmowane przez bank w celu ograniczenia ryzyka koncentracji w przypadku stwierdzenia nadmiernego jego poziomu mogą obejmować:

- 1) obniżenie wewnętrznych limitów ograniczających ryzyko koncentracji;
- 2) prowadzenie działalności w taki sposób, aby zmniejszyć występujące ryzyko koncentracji;
- 3) transfer ryzyka kredytowego do innego podmiotu;
- 4) przyjęcie zabezpieczeń;
- 5) alokowanie dodatkowego kapitału odpowiedniego do ponoszonego ryzyka.

§ 10. Podczas procesu szacowania kapitału wewnętrznego, bank w odniesieniu do ryzyka koncentracji powinien brać pod uwagę w szczególności:

- 1) jakość zarządzania ryzykiem koncentracji;
- 2) jakość systemu kontroli wewnętrznej;
- 3) możliwość podjęcia efektywnych działań obniżających poziom ryzyka koncentracji;
- 4) rezultaty wyników pomiaru ryzyka koncentracji w tym testów skrajnych warunków.

§ 11. Wszystkie zaangażowania powodujące ryzyko koncentracji powinny być okresowo kontrolowane przez komórkę audytu wewnętrznego. Duże zaangażowania powinny być kontrolowane nie rzadziej niż raz w roku.